

Sygn. akt III Cagg 1501/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Henryk Brzyżkiewicz

Sędzia SO Tomasz Tatarczyk (spr.)

Sędzia SR (del.) Maryla Majewska - Lewandowska

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2015 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa E. O.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w K.

o zobowiązanie

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 20 maja 2014 r., sygn. akt I Cgg 5/12

uchyla zaskarżony wyrok w punktach 1 oraz 3 i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska SSO Henryk Brzyżkiewicz SSO Tomasz Tatarczyk

Sygn. akt III Cagg 1501/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 20 maja 2014 roku Sąd Rejonowy oddalił powództwo, którym powódka dochodziła zobowiązania zakładów górniczych pozwanej do naprawienia szkód powstałych w budynku mieszkalnym, gospodarczym, garażu i płytach placu podwórka znajdujących na jej nieruchomości i odstąpił od obciążenia stron kosztami postępowania poza pobranymi już na rzecz Skarbu Państwa od pozwanej zaliczkami na koszty opinii biegłego. Sąd ustalił, że powódka jest właścicielką nieruchomości położonej w R. N.. W obiektach budowlanych znajdujących się na tej nieruchomości powstały uszkodzenia w postaci pęknięć ścian wewnętrznych, pęknięć tynków wewnętrznych i zewnętrznych, pęknięć sufitów, pęknięć fundamentów, pęknięć stropu betonowego w piwnicy, wypaczenia betonowych schodów do piwnicy, rozregulowania stolarki okiennej w piwnicy, pęknięć płyt chodnikowych i płyt betonowych podwórka. Wystąpienie uszkodzeń stwierdziła powódka po śmierci ojca w 2009 roku, kiedy zaczęła zajmować się nieruchomością. Mieszka na niej od 2010 roku. W roku 2011 skierowała do pozwanej wnioski o naprawienie szkód wiążąc ich powstanie z eksploatacją górniczą. Pozwana odmówiła usunięcia uszkodzeń stwierdzając, że nieruchomość powódki znajduje się poza zasięgiem ujemnych wpływów robót górniczych. Nieruchomość objęta żądaniem pozwu była narażona na ujemne skutki eksploatacji pokładów węgla począwszy od 1947 roku. Ostatnia eksploatacja pokładów węgla

w rejonie położenia tej nieruchomości prowadzona była przez KWK (...) w 1993 roku. Wpływy tej eksploatacji powinny ujawnić się na powierzchni terenu najpóźniej do 1996 roku. Po tym czasie teren należy uznać za uspokojony. Nie zachodzi związek przyczynowy pomiędzy wstrząsami górotworu generowanymi przez ruch zakładu górniczego pozwanej a uszkodzeniami obiektów budowlanych powódki. Ustaleń w przedmiocie wpływów robót górniczych na posesję powódki dokonał Sąd w oparciu o dowód z opinii biegłego z zakresu górnictwa i geologii. Stwierdził, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Przyjęcie, że szkody ujawniły się w 2010 roku, jak wskazywała powódka, prowadzić musi do wniosku, że nie powstały one wskutek ruchu zakładu górniczego, skoro nie występowały w tym czasie ujemne wpływy eksploatacji pokładów węgla na nieruchomość powódki. Wpływy robót górniczych ustały bowiem najpóźniej w 1996 roku a występujące w okresie późniejszym wstrząsy górotworu generowane ruchem zakładu górniczego nie oddziaływały negatywnie na obiekty budowlane powódki. Z kolei, jak wywiódł Sąd, przyjęcie, że szkody powstały w następstwie robót górniczych prowadzonych w rejonie spornej posesji do 1993 roku skutkować musiałyby uwzględnieniem zarzutu przedawnienia, skoro z wnioskiem o naprawienie szkód powódka wystąpiła dopiero w 2011 roku a wpływy eksploatacji górniczej ustały w 1996 roku.

W apelacji powódka zarzuciła niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy wskutek naruszenia przepisów postępowania, mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na uznaniu, iż opinia biegłego M. P. stanowiąca podstawę zaskarżonego wyroku jest wszechstronna, dogłębna i wyczerpująca, podczas gdy analiza tej opinii prowadzi do odmiennego wniosku, ponieważ opinia jest niekompletna, gdyż nie zawiera jakichkolwiek danych źródłowych stanowiących podstawę zawartych w niej wniosków, jak również nie zawiera niezbędnego zestawienia wstrząsów i odległości od epicentrum wstrząsów do nieruchomości powódki, art. 278 § 1 k.p.c. przez odmowę dopuszczenia dowodu z dokumentacji Polskiej Akademii Nauk Instytutu (...) w R. obrazującej wstrząsy górotworu w rejonie nieruchomości powódki, jak również odmowę dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego na okoliczność, że występujące wstrząsy górotworu wywołane eksploatacją KWK (...) spowodowały szkody w budynku mieszkalnym powódki, art. 230 k.p.c. przez pominięcie faktu, iż szkody wywołane wstrząsami górotworu wystąpiły w innych budynkach mieszkalnych bezpośrednio sąsiadujących z nieruchomością powódki, który to fakt jako niekwestionowany przez pozwaną uznać należało za przyznany, art. 227 k.p.c. przez pominięcie dowodu z opinii górniczo - geologicznej biegłego H. B. znajdującej się w aktach I Cgg 592/04 Sądu Rejonowego w Rybniku na okoliczność, iż w sąsiednim budynku biegły uznał, że drgania i wstrząsy górnicze górotworu wywołały szkody w budynku, błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, że szkody w budynku mieszkalnym powódki były wynikiem wcześniejszej eksploatacji górniczej, która w tym rejonie zakończyła się w 1993 roku, skutkiem czego roszczenie powódki uległo przedawnieniu, podczas gdy okoliczności ujawnione w toku sprawy wskazują, że uszkodzenia budynku powódki powstały na skutek wstrząsów górotworu odnotowanych w ostatniej dekadzie przed wszczęciem procesu. W oparciu o te zarzuty skarżąca domagała się uchylenia wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, zasądzenia kosztów postępowania apelacyjnego.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja jest uzasadniona.

N. przez skarżącą są ustalenia Sądu Rejonowego, że najpóźniej w 1996 roku ustały wpływy główne robót górniczych na nieruchomość stanowiącą obecnie jej własność. Ustalenia te znajdują oparcie w zebranych dowodach. Wnioski opinii biegłego w tym przedmiocie potwierdzają wyniki pomiarów niwelacyjnych wskazujące na brak osiadania terenu w rejonie posadowienia obiektów budowlanych powódki.

Istota sporu tkwiła jednak w odpowiedzi na pytanie, czy wstrząsy górotworu generowane przez ruch zakładu górniczego pozwanej doprowadziły do powstania uszkodzeń w zabudowaniach znajdujących się na posesji powódki.

Oznaczając czas ujawnienia się szkód podała powódka rok 2010, precyzując przyczynę ich powstania wskazała na wstrząsy górotworu wywołane działalnością we wnętrzu ziemi, domagała się w pozwie zasięgnięcia informacji Instytutu (...) Polskiej Akademii Nauk o zarejestrowanych wstrząsach.

Wprawdzie w opinii geologiczno – górniczej, z której Sąd Rejonowy przeprowadził dowód biegły wypowiedział się także co do wpływu wstrząsów górniczych na nieruchomość powódki ale w tym zakresie opinia nie jest miarodajna dla dokonania ustaleń.

Rozstrzygnięcie sporu co do oddziaływania na posesję powódki wstrząsów generowanych przez ruch zakładu górniczego pozwanej wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Zlecenia opracowania opinii nie poprzedził Sąd Rejonowy zasięgnięciem informacji Instytutu (...) Polskiej Akademii Nauk o zarejestrowanych wstrząsach. Niezasadnie oddalił wniosek zgłoszony przez powódkę w tym przedmiocie.

Zestawienia wstrząsów zawierającego wskazanie daty wystąpienia, energii, odległości nieruchomości od ogniska wstrząsu nie przedstawił biegły M. P., wnioski opinii nie zostały przez to udokumentowane i wymknęły się spod kontroli. Biegły ten nie jest specjalistą z dziedziny sejsmologii. Jak doprecyzował podczas składania ustnych wyjaśnień opinii opracowanej na piśmie, posiada kwalifikacje miernika, górnika, geodety. Stwierdził wówczas, że nie może odpowiedzieć na pytanie, czy wstrząsy mogły mieć wpływ na nieruchomość powódki.

Zastrzeżenia w tej sytuacji budzić musiało oddalenie przez Sąd Rejonowy wniosku powódki o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego.

Powódka zakwestionowała na rozprawie tę decyzję procesową Sądu Rejonowego, podobnie jak odmowę zasięgnięcia informacji Instytutu (...) Polskiej Akademii Nauk.

Z przytoczonych względów zaskarżony wyrok podlegał uchyleniu a sprawa przekazaniu do ponownego rozpoznania w pierwszej instancji. Ponownie rozpoznając sprawę zasięgnięciem Sąd Rejonowy informacji Instytutu (...) Polskiej Akademii Nauk (...) Obserwatorium Geofizycznego w R. o wstrząsach górniczych, jakie wystąpiły w rejonie położenia nieruchomości powódki. Następnie przeprowadzi dowód z opinii biegłego z zakresu sejsmologii na okoliczność oddziaływania na posesję powódki wstrząsów górotworu generowanych przez ruch zakładu górniczego pozwanej. W zależności od wyniku postępowania dowodowego w tym przedmiocie rozważy potrzebę dopuszczenia dowodu z opinii budowlanej celem ustalenia charakteru i przyczyn uszkodzeń obiektów budowlanych powódki. Cały zebrany w sprawie materiał dowodowy podda gruntownej ocenie i rozstrzygnie o zasadności powództwa.

Dlatego orzekł Sąd Odwoławczy jak w sentencji wyroku na podstawie art. 386 § 4 i 108 § 2 k.p.c.

SSR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska SSO Henryk Brzyżkiewicz SSO Tomasz Tatarczyk